

MUNI
ECON

Environmentální souvislosti regionálního rozvoje

MPR_EARR Environmentální aspekty regionálního rozvoje

Ing. Dominika Tóthová, Ph.D.

dominika.tothova@econ.muni.cz

Co se dnes naučíte

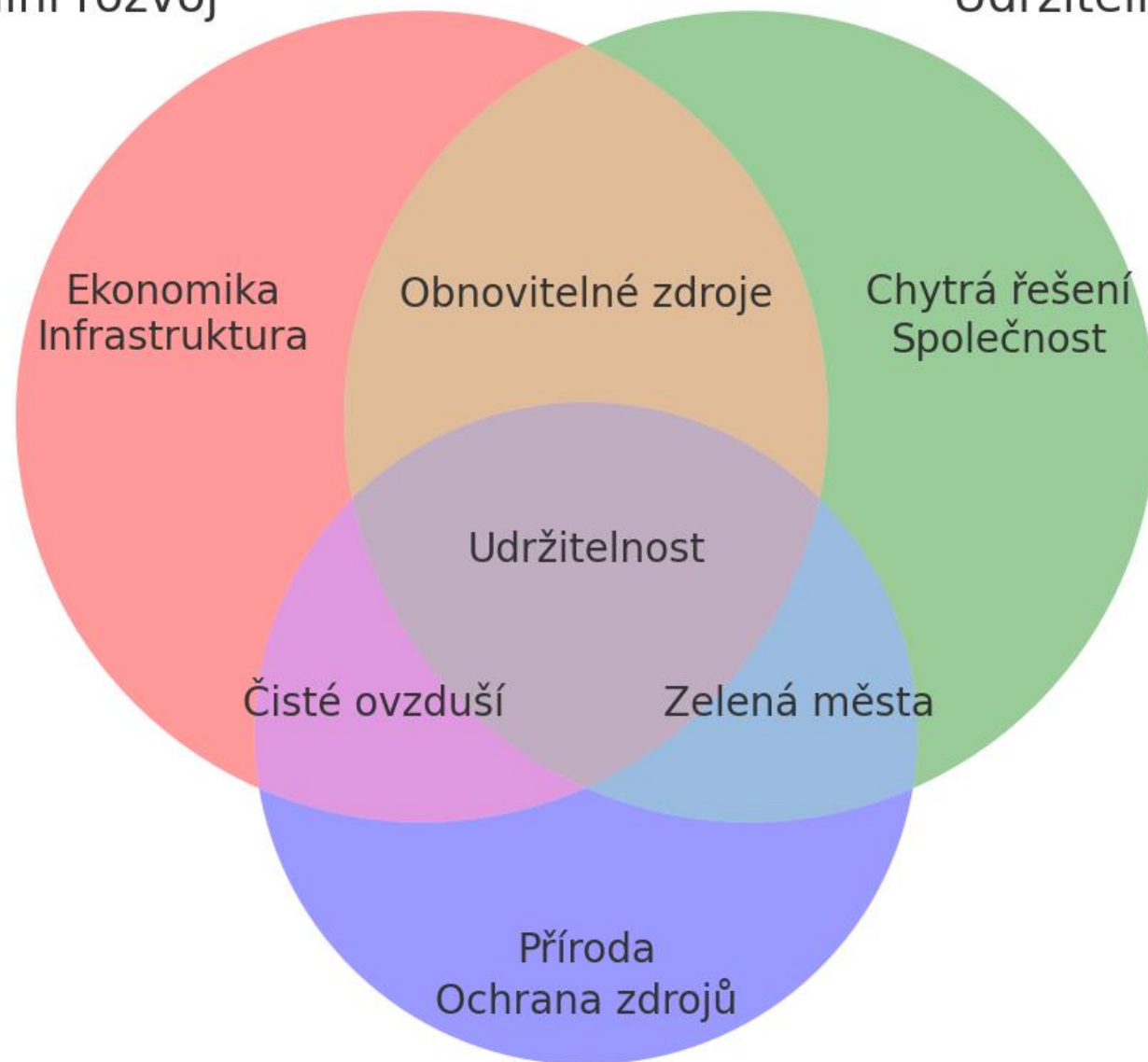
- Pochopení vztahu mezi regionálním rozvojem a ochranou životního prostředí
- Analýza klíčových environmentálních výzev
- Identifikace politických a ekonomických nástrojů pro udržitelný rozvoj

M U N I
E C O N

**Udržitelný rozvoj vs. regionální rozvoj vs.
ochrana životního prostředí**

Regionální rozvoj

Udržitelný rozvoj

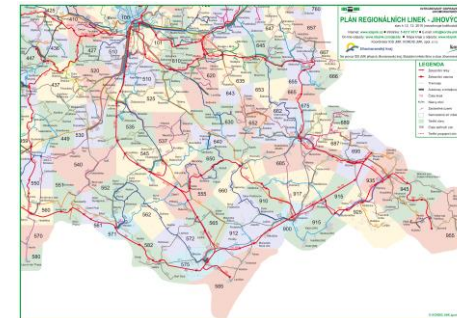
Ochrana ŽP

Regionální rozvoj

☞ Konkrétní území

- proces sociální, ekonomické a environmentální transformace území, který se zaměřuje na:
  - Ekonomický růst – tvorba pracovních míst, investice, zlepšení infrastruktury
  - Sociální soudržnost – snižování nerovností mezi regiony, dostupnost služeb
  - Prostorové plánování – udržitelný rozvoj měst a venkova, zachování krajiny

– Pozitivní příklady:

– Negativní příklady:

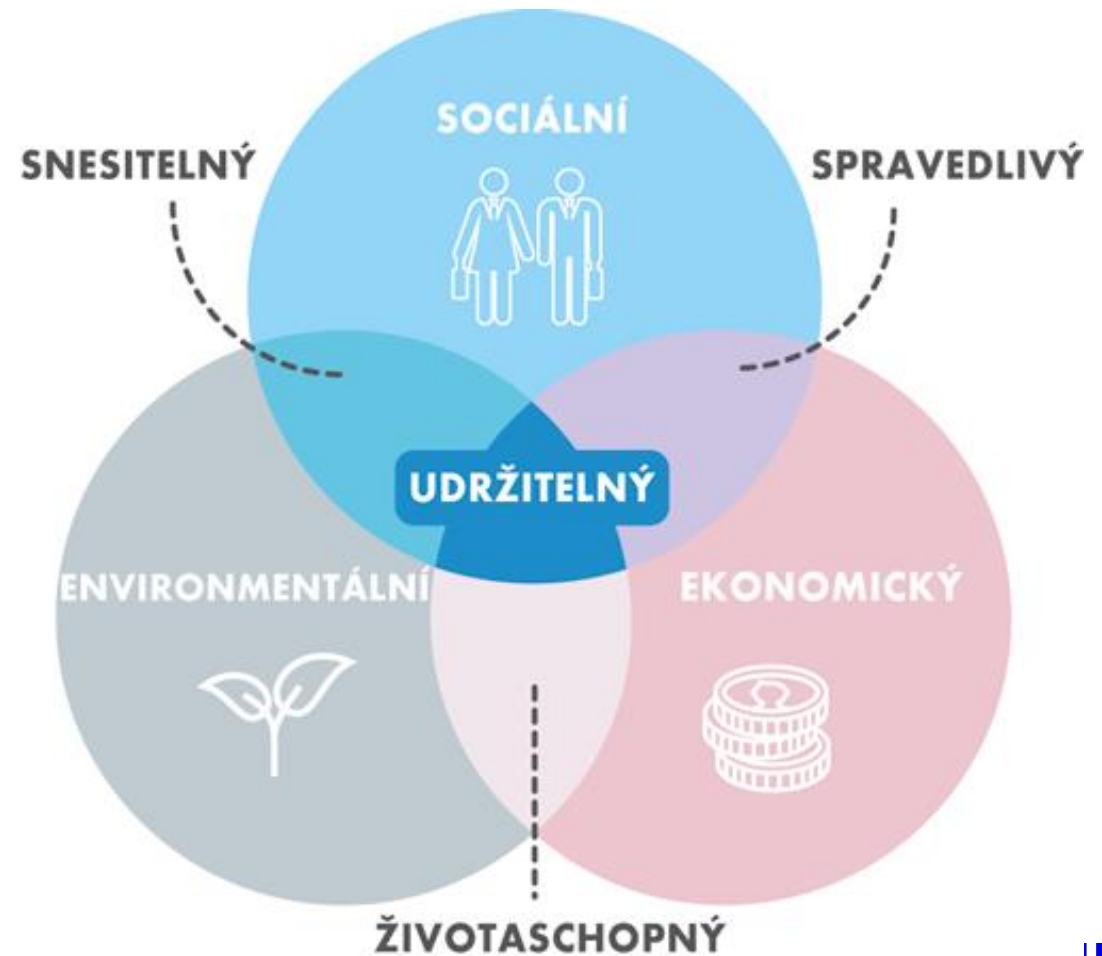

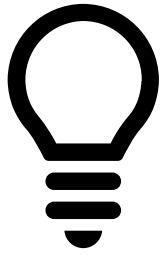

Širší koncept

Udržitelný rozvoj

usiluje o rovnováhu mezi ekonomickým růstem, ochranou životního prostředí a sociální spravedlností

Zamyslete se nad konkrétním environmentálním problémem svého regionu a napište si 3 hlavní dopady na rozvoj.

Dopady a výzvy regionálního rozvoje

Dopady a výzvy regionálního rozvoje

Dopady a výzvy regionálního rozvoje

Dopady a výzvy regionálního rozvoje

Dopady a výzvy regionálního rozvoje

Dopady a výzvy regionálního rozvoje

M U N I
E C O N

Ekosystémové služby a jejich význam pro regionální rozvoj

Co jsou ekosystémové služby?

= přínosy, které lidé získávají z přírodních ekosystémů.

Funkce:

- **Zásobovací:** voda, dřevo, potraviny
- **Regulační:** čištění vzduchu, zmírňování povodní
- **Kulturní:** cestovní ruch, rekreace
- **Podpůrné:** koloběh živin, fotosyntéza

– **Příklad:**

Otázky

- Který ekosystém poskytuje nejlepší ochranu před povodněmi
- Jaký je nejčastější regulační prvek v městském prostředí?
- Jaké ekosystémové služby jsou ohroženy intenzivním zemědělstvím?

MUNI
ECON

Udržitelný rozvoj a SDGs

Udržitelný rozvoj

„Trvale udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích.“

(1987 - Světová komise OSN pro životní prostředí a rozvoj, Our Common Future)

Cíle udržitelného rozvoje OSN (SDGs) - pro regionální rozvoj

- SDG 6: Čistá voda a kanalizace
- SDG 7: Obnovitelná energie
- SDG 11: Udržitelná města a obce
- SDG 12: Odpovědná výroba a spotřeba
- SDG 13: Ochrana klimatu

Regionální problémy a cíle SDG

Regionální problém	Odpovídající SDG	Možné řešení
Znečištění ovzduší v průmyslových městech		
Dopravní kongesce a vysoké emise CO ₂		
Nedostatek pitné vody v zemědělských regionech		
Plýtvání potravinami a odpady		
Rozšiřování měst na úkor zemědělské půdy		
Změna klimatu a extrémní počasí (sucha, povodně)		
Znečištění řek a nedostatečné čištění odpadních vod		
Vysoká spotřeba fosilních paliv		
Neefektivní nakládání s odpady (sklárky, spalování)		

M U N I
E C O N

Politiky a nástroje pro udržitelný rozvoj regionů

Politiky pro udržitelný rozvoj

- Globální a evropské politiky
- Národní politiky v ČR
- Regionální a obecní politiky

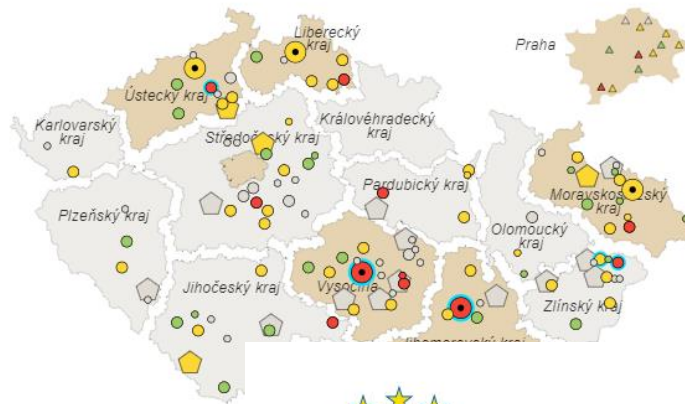
Vize směřování České republiky podle SRR 21+

Regiony efektivně zhodnocují svůj rozvojový potenciál, zvyšuje se jejich sociální stabilita, konkurenceschopnost má trvalý, stabilně rostoucí trend a zlepšují se podmínky pro kvalitní život všech obyvatel a prosperitu firem.

Jsou respektovány principy udržitelného rozvoje a limity životního prostředí. Všechny regiony se nacházejí v ekonomickém smyslu i co do kvality života nad průměrem EU nebo se mu přibližují a v přitažlivosti a konkurenceschopnosti jsou na předních místech ve střední Evropě.

Nástroje pro udržitelný rozvoj

- Finanční nástroje
- Legislativní nástroje
- Komunitní a sociální nástroje

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Performance,
Credibility,
Transparency

Covenant of Mayors
for Climate & Energy
EUROPE

PRÁCTICKÝ KOMENTÁŘ

Zákon o ochraně
přírody a krajiny

Jitka Jelinková

Má na to obec pravomoc?

- zavést vlastní systém nakládání s odpady v obci
- stanovit poplatek za komunální odpad v jakékoliv výši
- rozšířit monitoring kvality ovzduší v obci
- rozhodnout sama o umístění spalovny na svém území
- založit příspěvkovou organizaci za účelem vzdělávání o ŽP
- poskytnout dotaci startupům zaměřeným na environmentální podnikání
- zakázat řidičům motorových vozidel stát, zastavit nebo jezdit na plochách veřejné zeleně
- přikázat pravidelné seče na vaší oplocené zahradě
- zakázat spalovat rostlinné materiály
- vydat regulační řád v případě smogové situace

Galerie udržitelného rozvoje

– Příklady dobré praxe

Řemeslný inkubátor "Fajna dílna"

OSTRAVA

Kovodílna, keramika, šicí stroje, komunitní zahrada, 3D tiskárny - to je jen malá ochutnávka z..

"Průmysl 4.0", podpora podnikání

KRAJ VYSOČINA

Vytvoření sítě asistenčních center pro podnikatele, podpora zavádění nových technologií, důraz na..

"O odpadech jinak!", kampaň městské části

PRAHA 10

Odpady jsou nejen pro velká města zásadním tématem. MČ Praha 10 zvolila komplexní postup...

"Skutek roku", cena kraje za dobrovolnictví a neziskové aktivity

KRAJ VYSOČINA

Kraj pravidelně oceňuje fyzické i právnické osoby, které se aktivně podílejí na dobrovolných..

